

سه شنبه 12 آبان 1405 - 15:43

در کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان تاکید شد؛

اصلاح رویه‌های ارزی و تسهیل ایفای تعهدات صادرکنندگان

نشست کارگروه تخصصی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان‌شرقی با حضور نایب‌رئیس اتاق تبریز، رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز، نمایندگانی از اداره کل صمت، اداره کل تعزیرات حکومتی استان و بانک مرکزی استان برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، در این نشست، آخرین وضعیت پرونده های مربوط به تعهدات ارزی صادرکنندگان استان، مشکلات ناشی از اختلاف اطلاعات سامانه های مرتبط، محدودیت های قانونی و اجرایی، نحوه ارزش گذاری کالاهای صادراتی و تأثیر سیاست های ارزی بر فعالیت بنگاه های اقتصادی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در ادامه، نمایندگان بخش خصوصی با اشاره به مشکلات ساختاری و اجرایی موجود در فرآیند بازگشت ارز حاصل از صادرات، بر ضرورت بازنگری در برخی سیاست ها و ایجاد هماهنگی بیشتر میان بانک مرکزی، گمرک، سازمان توسعه تجارت و مراجع نظارتی و قضایی تأکید کردند.

ضرورت توجه به شرایط اقتصادی کشور در تعیین مهلت رفع تعهدات ارزی

یکی از محورهای اصلی این نشست، بررسی تأثیر شرایط خاص اقتصادی کشور، محدودیت های ناشی از تحریم ها، مشکلات حمل ونقل بین المللی و اختلال در مبادلات تجاری بر روند ایفای تعهدات ارزی بود.

در این زمینه مطرح شد که بخش قابل توجهی از مقررات تجارت خارجی بر مبنای شرایط عادی تدوین شده و محدودیت های ایجادشده در جریان شرایط جنگی، اختلال در حمل ونقل دریایی، لغو برخی قراردادهای خارجی و افزایش هزینه های واردات، امکان ایفای تعهدات ارزی در مهلت مقرر را برای تعدادی از فعالان اقتصادی دشوار کرده است.

بر همین اساس، تمدید مهلت رفع تعهدات ارزی تا شش ماه پس از عادی شدن شرایط کشور و برطرف شدن محدودیت های ناشی از جنگ به عنوان یکی از پیشنهادهای بخش خصوصی مطرح شد.

همچنین حاضران خواستار هماهنگی بیشتر میان رویه های اجرایی و اقدامات نظارتی و قضایی شدند و تأکید کردند، مهلت های قانونی در نظر گرفته شده برای تعیین تکلیف تعهدات ارزی باید در فرآیند رسیدگی به پرونده های صادرکنندگان مورد توجه قرار گیرد.

شکاف نرخ ارز رسمی و بازار آزاد؛ از چالش های اصلی صادرکنندگان

در بخش دیگری از نشست، اختلاف میان نرخ ارز در بازار آزاد و نرخ های تعیین شده در سازوکارهای رسمی مبادله ارز، به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر کاهش انگیزه صادرات و دشواری ایفای تعهدات ارزی مورد بررسی قرار گرفت.

نمایندگان بخش خصوصی با اشاره به محدود بودن حاشیه سود بسیاری از فعالیت های صادراتی عنوان کردند که الزام صادرکنندگان به عرضه ارز حاصل از صادرات با نرخ هایی پایین تر از نرخ بازار، فشار مالی قابل توجهی بر بنگاه های اقتصادی وارد می کند.

در این زمینه، اصلاح سازوکار نرخ گذاری ارز حاصل از صادرات بخش خصوصی با توجه به احکام برنامه هفتم توسعه، کاهش شکاف نرخ های ارزی و ایجاد شرایط منطقی برای بازگشت ارز حاصل از صادرات پیشنهاد شد.

همچنین تسری سازوکار مصالحه ریالی به تعهدات ارزی معوق سنوات پس از سال ۱۴۰۰، با هدف تسهیل تعیین تکلیف پرونده های باقی مانده، از دیگر پیشنهادهای مطرح شده در این نشست بود.

بررسی محدودیت های واردات در مقابل صادرات

از دیگر موضوعات مورد بحث، محدودیت های اعمال شده برای استفاده از روش واردات در مقابل صادرات، به ویژه در گروه های کالایی پتروشیمی، پالایشی، فولادی، فلزات اساسی و فرآورده های نفتی بود.

فعالان اقتصادی حاضر در جلسه با اشاره به نیاز واحدهای تولیدی به تأمین مواد اولیه و تجهیزات، خواستار بازنگری در محدودیت های گروه های کالایی و تسهیل امکان واردات در مقابل صادرات شدند.

همچنین مشکلات صادرکنندگان محصولات هیدروکربنی در استفاده از ظرفیت عرضه ارز در تالار دوم مرکز مبادله مورد بررسی قرار گرفت. در این بخش عنوان شد که با وجود پیش بینی برخی تسهیلات در بخشنامه های مربوط، محدودیت های سامانه ای مانع بهره مندی تعدادی از صادرکنندگان از این ظرفیت شده است.

در همین راستا، تشکیل کارگروهی مشترک با حضور دستگاه های مسئول برای بررسی مشکلات سامانه ای و فراهم سازی امکان استفاده صادرکنندگان واجد شرایط از سازوکارهای قانونی عرضه ارز پیشنهاد شد.

ضرورت اصلاح ارزش پایه صادراتی کالاها

موضوع ارزش گذاری کالاهای صادراتی و تأثیر آن بر ایجاد تعهدات ارزی غیرواقعی، از دیگر محورهای مهم این نشست بود.

نمایندگان بخش خصوصی با اشاره به برخی اختلافات میان ارزش های پایه تعیین شده از سوی گمرک و ارزش واقعی معاملات صادراتی، عنوان کردند که این اختلافات در مواردی موجب ایجاد تعهداتی بیش از درآمد ارزی واقعی صادرکنندگان شده است.

در این زمینه، مشکلات ارزش گذاری برخی کالاهای صادراتی استان از جمله تینر و قیر به صورت ویژه مطرح شد و حاضران خواستار بررسی و اصلاح ارزش های پایه صادراتی بر اساس مستندات معاملات، نوع محصول و مقررات قانون امور گمرکی شدند.

همچنین پیشنهاد شد کارگروهی مشترک با مشارکت گمرک و نمایندگان اتاق بازرگانی برای بررسی پرونده های سنوات گذشته و اصلاح مغایرت های ناشی از ارزش گذاری کالاها تشکیل شود.

پیشنهاد تقسیط مبالغ مصالحه ریالی و افزایش اختیارات کارگروه بازگشت ارز

در ادامه نشست، دشواری پرداخت یکجای مبالغ مربوط به مصالحه ریالی تعهدات ارزی مورد توجه قرار گرفت.

نمایندگان بخش خصوصی با اشاره به مشکلات نقدینگی واحدهای تولیدی، پیشنهاد کردند امکان تقسیط مبالغ مصالحه ریالی فراهم شود تا بنگاه های اقتصادی بتوانند بدون ایجاد اختلال جدی در فعالیت تولیدی خود، نسبت به تعیین تکلیف تعهدات اقدام کنند.

همچنین محدودیت زمانی ۱۵ ماهه برای رسیدگی به برخی پرونده های تعهدات ارزی در کارگروه بازگشت ارز مورد انتقاد قرار گرفت و افزایش اختیارات این کارگروه و رفع محدودیت زمانی یادشده پیشنهاد شد.

تعریف سازوکار و سقف معافیت رفع تعهد ارزی تا۳۰ هزار یورو، با هدف کاهش تعداد پرونده های خرد ارجاعی به مراجع قضایی، از دیگر درخواست های مطرح شده بود.

لزوم یکپارچه سازی اطلاعات سامانه های مرتبط با تعهدات ارزی

بخش دیگری از مباحث جلسه به مغایرت اطلاعات میان سامانه های گمرک، بانک مرکزی و سامانه جامع تجارت اختصاص داشت.

در این بخش مطرح شد که ناهماهنگی داده ها، ثبت اطلاعات تکراری، تأخیر در به روزرسانی وضعیت رفع تعهدات و باقی ماندن نام برخی صادرکنندگان در فهرست متعهدان، حتی پس از ارائه مستندات رفع تعهد، مشکلات متعددی برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده است.

بر همین اساس، یکپارچه سازی و تطبیق اطلاعات سامانه های مرتبط، اصلاح مغایرت های موجود و به روزرسانی فهرست متعهدان ارزی در سازمان تعزیرات حکومتی، از جمله راهکارهای پیشنهادی این نشست عنوان شد.

همچنین مشکلات مربوط به الزام ورود فیزیکی اسکناس ارز حاصل از صادرات به کشور و ارائه اظهارنامه گمرکی مورد بررسی قرار گرفت و بازنگری در این سازوکار با هدف کاهش هزینه ها و تسهیل بازگشت ارز پیشنهاد شد.

بررسی مشکلات تعهدات ارزی صادرات از محل ورود موقت

در بخش دیگری از جلسه، موضوع تعهدات ارزی واحدهایی که با استفاده از مواد اولیه واردشده به صورت ورود موقت اقدام به تولید و صادرات کالا می کنند، مطرح شد.

نمایندگان بخش خصوصی با اشاره به آرای دیوان عدالت اداری در این زمینه، خواستار اجرای صحیح مقررات مربوط به صادرات از محل ورود موقت و تعیین تکلیف پرونده هایی شدند که به دلیل اختلاف در نحوه محاسبه تعهدات ارزی همچنان بلاتکلیف باقی مانده اند.

همچنین بر ضرورت بررسی دقیق سهم مواد اولیه وارداتی در محصولات صادراتی و جلوگیری از ایجاد تعهدات ارزی خارج از چارچوب مقررات تأکید شد.

در پایان این نشست، پس از جمع بندی مشکلات و پیشنهادات ارائه شده، مقرر شد، با مساعدت سه نهاد حاضر در این نشست و اتاق تبریز، مسیر رفع تعهد ارزی برای صادرکنندگانی که تمایل به ایفای تعهدات ارزی دارند، اما به دلیل مشکلات مطرح شده، تاکنون موفق به ایفای تعهدات ارزی نشده اند، هموار گردد.